روزنامه صبح ایران
وطن امروز
VATANEMROOZ.IR
دوشنبه | ۲۰ فروردین ۱۴۰۳ | ۲۸ رمضان ۱۴۴۵ | ۸ آوریل ۲۰۲۴ | سال شانزدهم | شماره ۴۰۱۰ | ۸ صفحه | ۳۰۰۰ تومان
۱۱۸۷ سال و ۱۹۷ روز گذشت
VATAN-E-EMROOZ | VOL.16 | NO.4010 | MON.APR.08, 2024 | ISSN:2008-2886

در دیدار بذرپاش و وزیر حمل و نقل عراق مصوب شد

ایجاد مسیر دریایی برای اربعین ۱۴۰۳

صفحه ۳

هنر مرتضی بودن

گفت‌وگوی «وطن امروز» با اصغر بختیاری مدیر تولید مجموعه مستند «روایت فتح» در سی‌ویکمین سالروز شهادت آوینی

صفحه ۸

رهبر انقلاب در دیدار دانشجویان و نمایندگان تشکل‌های دانشجویی

با اشاره به ضرورت تقویت پشتوانه فکری و نظری دانشجویان و ارائه پیشنهادهای گره‌گشا

بر نقش تشکل‌های دانشجویی در جهت‌دهی به دانشگاه برای تحقق آرمان‌ها تأکید کردند

شروع از دانشگاه

عکس: khamenei.ir

رهبر حکیم انقلاب اسلامی عصر دیروز در دیدار ۲/۵ ساعته با حدود ۳ هزار نفر از دانشجویان و نمایندگان تشکل‌های سیاسی، اجتماعی، فرهنگی و علمی دانشگاه‌ها، فردای بهتر از امروز را مقصود اصلی کشور و نظام خواندند و با فراخوان دانشجویان و تشکل‌های دانشجویی به ارائه راهکارهای نو به نو برای تحقق این هدف اساسی و پیشرفت بدون عقبگرد مادی و معنوی کشور گفتند: تربیت عالم، تولید علم و جهت دادن به این ۲ مقوله، ۳ وظیفه اصلی دانشگاه است.

ایشان طبیعت محیط دانشجویی را شاد، زنده، پرهیجان، مطالبه‌گر و شوق‌آفرین خواندند و با اشاره به لزوم دنبال‌گیری مطالب مطرح‌شده نمایندگان تشکل‌ها در این دیدار گفتند: هر پیشنهادی باید ضمن داشتن عمق تحلیلی و فکری، واقع‌بینانه و پخته باشد و به گره‌گشایی از مشکلات کمک کند.

حضرت آیت‌الله‌العظمی خامنه‌ای در پاسخ به سخن یکی از نمایندگان تشکل‌ها درباره تفاوت دیدگاه ایشان با سال ۸۱ درباره «عدالت» تأکید کردند: تفاوت این است که اصرار بنده بر عدالت بیشتر شده است.

ایشان ماه رمضان امسال را از لحاظ بروز و ظهور جنبه‌های معنوی در جامعه از جمله رواج جلسات تلاوت، ماهی خوب خواندند و با توصیه به دانشجویان برای حفظ نورانیت و طهارت حاصل‌شده در این ماه افزودند: راه اصلی تحقق این هدف، پرهیز از گناه است.

رهبر انقلاب اسلامی غفلت از گناه بودن برخی کارها را علت ارتکاب آنها دانستند و گفتند: برخی حرف زدن‌ها و نوشته‌ها در فضای مجازی که بدون تحقیق و توجه و دقت انجام می‌شود، مصداق گناه غافلانه است و فرد حتماً باید در درگاه خداوند پاسخگو باشد.

ایشان افزودند: البته به هیچ‌وجه به محافظه‌کاری، انتقاد نکردن و ایراد نگرفتن توصیه نمی‌کنم اما باید در هر حرف و عمل خود دقت کافی کنیم.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای دانشجو را عنصری جوان، پرتوان، پرانگیزه، اهل «علم و فکر و اندیشه» و آینده‌دار توصیف کردند و گفتند: با توجه به این خصوصیات از دانشجویان توقع می‌رود نسبت به آینده، فعال و حساس باشند.

ایشان ایرادات موجود در جامعه و کشور را بسیار بیشتر از مطالب مطرح شده دانشجویان در این دیدار خواندند و افزودند: اگر جامعه دانشجویی با فکر و برنامه‌ریزی، برای آینده کشور یک منظومه کاری و ارزشی تنظیم و راه رفتن به سمت آن را مشخص کند، ۵ سال بعد حتما مشکلات موجود کمتر خواهد بود.

رهبر انقلاب برآورده شدن مطالبی را که در دیدارهای دانشجویی سال‌های گذشته بیان کرده‌اند، از جمله توقعات رهبری از تشکل‌ها برشمردند و گفتند: همانگونه که بارها گفته شد، کار اصلی دانشجو، درس خواندن است اما در کنار آن، نگاه به مردم و جامعه و ارائه راه‌حل مشکلات جزو وظایف حتمی دانشجویان است.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای «فردایی بهتر از امروز» را مقصود بزرگ و اصلی کشور و نظام خواندند و تأکید کردند: برای تحقق این هدف اساسی باید آرمان‌های مشخصی را تعریف کنیم.

رهبر انقلاب شناخت موقعیت کنونی کشور و نظام را گام اول برای حرکت به سمت آرمان‌ها و تحقق فردای بهتر برشمردند و گفتند: برخی‌ها از این واقعیت تعیین‌کننده و اصلی غافلند که نظام انقلابی کنونی حاصل سلسله مبارزات دشوار و پیچیده با دوران سیاه طاغوت است.

ایشان افزودند: البته بسیاری از اهداف انقلاب هنوز تحقق نیافته اما توجه مستمر به «انقلابی بودن نظام» و «درک واقعیات دیروز» باید همواره مورد توجه جامعه دانشجویی باشد تا درباره امروز قضاوتی صحیح داشته باشیم.

رهبر انقلاب در تشریح واقعیات نظام فاسد، خائن و وابسته پهلوی گفتند: در آن دوران در رأس کشوری به عظمت ایران، خانواده‌ای فرومایه و مبتلا به انواع فساد بر مردم حکومت می‌کرد؛ ضمن اینکه از لحاظ مدیریت جامعه هم استبداد مطلق حاکم بود و برخلاف امروز، مردم حضور و دخالتی در مسائل کشور نداشتند و به حساب نمی‌آمدند.

دست‌نشاندگی سیاسی و اطاعت در مقابل بیگانگان در ضمن ظلم و زورگویی به مردم، ریزه‌خواری پس‌مانده‌های فرهنگی غرب، فاصله شدید طبقاتی، بی‌معنا بودن عدالت، تبعیض فوق‌العاده شدید و ویژه‌خواری همه مسؤولان و مرتبطان با دربار از دیگر واقعیات قبل از انقلاب بود که حضرت آیت‌الله خامنه‌ای مورد اشاره قرار دادند.

ایشان افزودند: از لحاظ علمی هم اگرچه استادان خوب و کارآمدی در دانشگاه‌ها بودند اما فرآورده‌های علمی، صنعتی و فناوری قابل اتکایی در دانشگاه‌ها حاصل نمی‌شد و تصور غلط ناتوانی ایرانی جماعت در دستیابی به مرزهای علم جهانی جزو مسلمات ذهنی حاکمان دوران طاغوت بود.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای از لحاظ هویت جمعی، ایران دوران پهلوی را از اقمار سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی بیگانگان خواندند و با شرم‌آور خواندن آن وضعیت گفتند: مبارزه با آن واقعیت بسیار تلخ از اوایل دهه ۲۰ با حضور صاحبان افکار مختلف آغاز شد که اوج آن نهضت ملی کردن نفت بود که آن هم با کودتای آمریکایی-انگلیسی ۲۸ مرداد و با عاملیت اراذل و اوباش شکست خورد که شکست نهضت ملی با کودتای اراذل و اوباش در واقع تحقیر ملت ایران بود.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای شکل تکامل‌یافته این مبارزات را مبارزه مردم به پیشرانی علمای دینی و رهبری امام بزرگوار علیه رژیم طاغوت خواندند و گفتند: امام در قالب یک حرکت دینی و ملی مردم را بسیج کرد و انقلاب اینگونه به وجود آمد که این، شناسنامه تاریخی ملت ایران است.

ایشان متن انقلاب را جمهوریت و اسلامیت دانستند و با اشاره به رأی تقریباً همه مردم حتی غیرمعتقدان به اسلام به جمهوری اسلامی خاطرنشان کردند: در همان زمان شبهاتی درباره امکان سازگاری مردمسالاری و رأی مردم با چارچوب اسلام مطرح شد که حقوقدانان برجسته پاسخ‌های روشنی به این شبهات دادند.

رهبر انقلاب گفتند: آرمان‌های جمهوری اسلامی ذیل ۲ عنوان کلی خلاصه می‌شود: «اداره کشور به شیوه اسلامی» و «ارائه الگویی به مردم جهان برای اداره خوب یک کشور» که شما دانشجویان در محافل و نشست‌های فکری و مطالعاتی و ارتباطات با صاحبنظران معتقد به انقلاب باید برای نو به نو شدن راه‌های تحقق این ۲ عنوان کار و تلاش کنید.

ایشان شاخص‌های اداره کشور به شیوه اسلامی را در بیانات نهج‌البلاغه همچون فرمان امیرالمؤمنین به مالک اشتر متبلور دانستند و افزودند: اداره کشور به شیوه اسلامی یعنی قرار گرفتن در مسیر پیشرفت مادی و معنوی بی‌وقفه و بدون عقبگرد.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای رفاه عمومی، امنیت جسمی و اخلاقی، پیشرفت علمی، گسترش سلامت، جوان نگه داشتن جمعیت، انواع سازندگی‌ها و نوآوری‌ها و عدالت را از سرفصل‌های اصلی پیشرفت مادی برشمردند و گفتند: عدالت که باید درست فهمیده شود به معنی نفی فاصله طبقاتی در استفاده از فرصت‌های عمومی و قرار دادن مساوی فرصت‌ها در دسترس مردم است، چرا که ایجاد امتیاز خاص در استفاده از فرصت‌ها، ظلم و خلاف عدالت است.

ایشان انتشار مطلب در فضای مجازی علیه افرادی را که به هر دلیلی فرصت پاسخ نداشته باشند، نمونه‌ای از نبود فرصت برابر و به همین دلیل ضدعدالت خواندند و افزودند: عدالت فقط در مسائل مالی نیست، بلکه در مسائل آبرویی، شغلی و حیثیتی هم باید رعایت شود.

رهبر انقلاب همچنین اخلاق، دین‌داری، تعاون، سبک زندگی اسلامی و ایثار و مجاهدت را از جمله سرفصل‌های پیشرفت معنوی برشمردند و گفتند: تحقق همه این مؤلفه‌ها و سرفصل‌های مادی و معنوی نیازمند برنامه‌ریزی و فکر و نظریه نو و به روز است که جامعه دانشجویی باید در کنار دغدغه‌مندی و مطالبه‌گری‌های خود، در این زمینه کار و تلاش مداوم کند.

ایشان آرمان دوم جمهوری اسلامی یعنی ارائه الگوی کشورداری به دنیا را در واقع دلسوزی و خیرخواهی برای مردم دنیا دانستند و گفتند: این آرمان در برخی ابعاد تا حدودی محقق شده و بسیاری از حوادثی که شما جوانان را به هیجان می‌آورد و در سطح منطقه و دنیا به آنها افتخار می‌کنید، مربوط به کشور و جامعه و انقلاب شماست.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای در بخش دیگری از بیانات‌شان، دانش را رکن اصلی دانشگاه خواندند و با تأکید بر ۳ وظیفه اصلی دانشگاه یعنی «تربیت عالم»، «تولید علم» و «جهت دادن به تربیت عالم و تولید علم» گفتند: دانشگاه‌های دنیا در وظیفه سوم یعنی جهت دادن به تربیت عالم و تولید علم دچار مشکل هستند و به همین علت محصولات آنها ابزار دست قدرت‌های استکباری و صهیونیستی می‌شود.

ایشان با تأکید بر ضرورت توجه همه ارکان دانشگاه از جمله مدیران، استادان، دانشجویان و متون درسی به این ۳ وظیفه مهم، بخش مهمی از اعتبار جهانی ایران را مرهون پیشرفت‌های علمی و فناوری کشور دانستند و افزودند: باید با حفظ این اعتبار، کشور را از لحاظ علمی غنی کنیم که البته قدرت‌های استکباری این قدرت و اعتبار را برای ایران نمی‌پسندند.

رهبر انقلاب در بخش پایانی بیانات‌شان، در بیان چند توصیه به تشکل‌های دانشجویی، انتظارات از تشکل‌ها را بسیار زیاد خواندند و گفتند: تشکل‌های دانشجویی باید بویژه در محیط دانشجویی و داخل دانشگاه اثرگذار باشند، در حالی که این اثرگذاری اکنون دیده نمی‌شود یا اندک است.

ایشان با اشاره به وجود تلاش‌هایی در دانشگاه‌ها برای اینکه دانشجوی ایرانی، تشخص خود را در دنباله‌روی از غرب بداند، خاطرنشان کردند: تشکل‌های دانشجویی باید در مقابل این تلاش‌ها فعالانه بایستند.

رهبر انقلاب اعضای تشکل‌های دانشجویی را به تقویت پشتوانه‌های فکری و نظری توصیه کردند و گفتند: بدون پشتوانه قوی فکری نمی‌توان تفکر انقلابی را گسترش داد، ضمن اینکه ممکن است بر اثر این ضعف، خود تشکل‌ها تحلیل بروند که در مواردی نیز این اتفاق افتاده و زیر عنوان اسلام، بر خلاف فکر اسلامی، کار و اطلاعیه داده شده است.

ایشان با انتقاد از کمرنگ بودن پیشرفت‌های کشور در ذهن و مواضع دانشجویان، خطاب به آنها تأکید کردند: ضمن داشتن نگاه نقادانه، نگاه سرافرازانه هم در قبال پیشرفت‌های پرشمار بخش‌های مختلف کشور داشته باشید و به این پیشرفت‌ها افتخار کنید.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای تشکل‌های دانشجویی را از فرصت‌های بزرگ کشور خواندند و گفتند: اختلاف نظر و اختلاف مشی بین تشکل‌ها اشکالی ندارد اما همچنان که در ابتدای سال تأکید و تکرار کردم، اختلاف نظری و فکری نباید در هیچ سطحی از جامعه و دستگاه‌ها به دعوا و گریبان‌گیری منجر شود.

در ابتدای این دیدار ۶ نفر از نمایندگان تشکل‌های دانشجویی، آقایان حامد عبدالحسینی از اتحادیه مجمع اسلامی دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی، امیرحسین سیدرحیم‌زاده از جنبش عدالت‌خواه دانشجویی، حسین قنواتی از اتحادیه انجمن‌های اسلامی دانشجویان مستقل، محمدمهدی احمدی از اتحادیه جامعه اسلامی دانشجویان و پوریا عصار از بسیج دانشجویی و خانم فاطمه‌سادات هوشمندمیرحسینی از اتحادیه دفتر تحکیم وحدت به بیان دیدگاه‌ها، انتقادات و پیشنهادهای خود درباره مسائل کشور پرداختند.

گره خوردن افزایش سرمایه‌های اجتماعی به رفع دغدغه‌های معیشتی و رفاهی، لزوم تسهیل نقش‌آفرینی مردم و کاهش تصدی‌گری دولت، انتقاد از روند کاهش ارزش پول ملی، انتظار مردم از قوای سه‌گانه به منظور ایجاد تحول اقتصادی، ضرورت بازتبیین جایگاه عدالت در میان اولویت‌های کشور، ضرورت ترمیم شکاف‌های اجتماعی با نقش‌آفرینی محوری رسانه ملی، انتقاد از تعلل در پیشبرد کلان‌پروژه‌های ملی اقتصادی از جمله طرح توسعه سواحل مکران، ضرورت تقویت تحزب و سیاست‌ورزی تشکیلاتی به منظور تقویت مشارکت، انتقاد از عدم افزایش مطلوب دستمزد کارگران، ضرورت ضابطه‌مندی همه نهادها و دستگاه‌ها، حمایت جدی از نخبگان و اصلاح روند جذب اساتید در دانشگاه‌ها، فهم درست سیاست‌گذاران از توانمندی زنان و ضرورت استفاده از پیشران عظیم عاملیت زن مسلمان ایرانی در مسائل گوناگون کشور، ضرورت پیگیری مجدانه عدالت آموزشی، حمایت از مردم مظلوم غزه و انتقاد از مواضع منفعل حکام اسلامی - عربی و عدم اتحاد مطلوب جهان اسلام در برابر نسل‌کشی در غزه، از جمله مواردی بود که نمایندگان تشکل‌های دانشجویی در دیدار با حضرت آیت‌الله خامنه‌ای مطرح کردند.

تیترهای امروز

رسانه‌های آمریکایی به دولت بایدن هشدار دادند وارد تنش‌آفرینی‌های نتانیاهو در قبال ایران نشود

انتخاب سخت بایدن

- عقب‌نشینی ارتش صهیونیستی از جنوب غزه برای تمرکز بر رفح
- وحشت جنوب؛ از کابوس خان‌یونس تا ضربه در ایلات

صفحه ۷

وحشت از انتقام ایران در سرزمین‌های اشغالی به اوج رسیده است

خودکشی از ترس انتقام

صفحه ۲

درباره نامه یک گروه دانشجویی به رهبر انقلاب

نامه تأسف‌برانگیز

صفحه ۲

رشد ۵ درصدی قیمت نفت همزمان با تشدید تنش در منطقه

نفت ۱۰۰ دلاری خیلی دور خیلی نزدیک

صفحه ۳

نگاه

«مهمونی» اتفاق خوب نوروزی تلویزیون

حمیدرضا مدقق:

برنامه‌های نوروز ۱۴۰۳ و ایام ماه مبارک رمضان امسال در مقایسه با سال گذشته موفق‌تر بود. آقای طهماسب هم با عروسک‌های شناخته‌شده‌اش با «مهمونی» به تلویزیون برگشتند و این مورد نیز جزو توفیقات امسال نوروز سیما بود.

پخش برنامه‌ها از نیمه دوم اسفند ۱۴۰۲ آغاز شد که تا عید فطر هم ادامه خواهد داشت. رسانه ملی، برنامه‌ریزی مناسبی داشت و تلاش کرد در همه ایام ماه رمضان و نوروز ۱۴۰۳ برنامه‌های قابل قبول و خوبی را ارائه کند به‌طوری که از حیث تنوع در گونه‌هایی چون نمایشی، گفت‌وگومحور، سریال و دیگر موارد، شاهد یک جذابیت و ویژگی مثبت بودیم. همچنین بازگشت چهره‌ها به برنامه‌های سال تحویل شبکه‌های تلویزیونی را به فال نیک می‌گیرم و معتقدم اقدام مناسبی بود، چرا که بسیاری از این چهره‌ها که به تلویزیون برگشتند مورد توجه مردم بوده و هستند و این امر خود از عوامل جذب مخاطب به شمار می‌رود. حضور چهره‌ها در برنامه‌های سال تحویل بسیار مورد توجه مردم قرار گرفت.

صداوسیما تلاش کرد در ماه مبارک رمضان امسال هم برنامه‌هایی که قبلا برند بوده و در بین مردم محبوبیت داشتند احیا کند و ضمن حفظ آن برنامه‌ها پخش فصل‌های جدید را نیز ادامه بدهد که تصمیم درستی بود. برنامه‌ای مثل «زندگی پس از زندگی» شبکه ۴ سیما که چند سال است ماه مبارک رمضان پخش می‌شود آمار بسیار بالایی در جذب مخاطب دارد. «محفل» نیز اینگونه است. به همین ترتیب برنامه‌هایی که مورد توجه مردم و برند بودند در جدول پخش قرار گرفتند. برنامه‌های سحر شبکه‌های سراسری و استانی نیز ویژگی‌هایی را که باید مورد توجه قرار دهند دارا بودند. البته بر اساس نظرسنجی مرکز تحقیقات سازمان صداوسیما، برنامه‌های افطار و سحر شبکه‌های استانی با توجه به شرایط و موقعیت جغرافیایی وقت اذان صبح و مغرب، خیلی بیشتر از تهران مورد توجه و استقبال بوده‌اند.

تنوع موضوعی سریال‌ها و چیدمان آنها در قاب شبکه‌های سیما هم اتفاق خوبی بود. در کنار پخش سریالی مانند «رستگاری» که حالت عرفانی و ماورایی داشت، یک سریال سیاسی - معمایی به نام «هفت سر اژدها» هم در حال پخش است. همچنین ۲ مجموعه کمدی «زیرخاکی ۴» و «نون خ ۵» که قبل و بعد از شب‌های قدر روی آنتن رفتند.

ادامه در صفحه ۶

یادداشت روز

آیا سازمان پیمان آتلانتیک شمالی ۷۶ سالگی‌اش را جشن خواهد گرفت؟

ناقوس نابودی ناتو

[شروین طاهری]

سازمان پیمان آتلانتیک شمالی یا همان ناتو، این هفته در حالی هفتادوپنجمین سالگرد خود را جشن می‌گیرد که ظاهرا از زاویه نگاه بیرونی، در وسیع‌ترین و متحدترین دوران خود به سر می‌برد اما در داخل ساختمان بدنام مقر مرکزی این سازمان در بروکسل، رهبران ناتو هیچگاه تا این حد از ادامه بقای آن ناامید نبوده‌اند. آنها صدای پای ترامپ را ناقوس پایان کار خود می‌دانند اما دلایل متعددی وجود دارد که خود اروپایی‌ها پیش از ترامپ، از شر یک ناتوی ناتوان خلاص خواهند شد. اسناد تأسیس این سازمان در چنین هفته‌ای سال ۱۹۴۹ در واشنگتن امضا شد. ناتو طی ۳ ربع قرن چنان در چشم‌انداز بین‌المللی جا افتاده که هیچ‌یک از تحولات ژئوپلیتیک و بحران‌های اخیر ناشی از جنگ سرد، فروپاشی بلوک شرق، جنگ‌های داخلی اروپا در بالکان و اوکراین و تهدیدات تروریستی آن را متزلزل نکرد. قاعدتا این بلوک باید پس از فروپاشی شوروی، ماموریت خود را در دفاع از جهان به اصطلاح آزاد در برابر تهدید کمونیستی پایان می‌داد اما غرب تصمیم گرفت ابزاری را که اینقدر خوب کار کرده بود برای تداوم سلطه جهانی‌اش حفظ کند.

با این حال نقطه ضعف کانونی ناتو همواره در قلب آن باقی ماند: ایالات متحده‌ای که همواره به اروپای متحد به چشم تهدید می‌نگرد. به عبارت دیگر کلانتر اصلی ناتو در واشنگتن که همچنان بیش از نصف بودجه ۲ میلیارد دلاری این سازمان را تأمین کرده و فرماندهی عالی مقر بروکسل را در اختیار دارد، از روز اول هم بر آن نبوده که ضامن صلح در اروپا باشد، بویژه که روسیه، رقیب هژمونیکش خود بخش شرقی اروپا را تشکیل می‌دهد.

خطرناک‌تر از شعار «اول آمریکا»ی ترامپ برای ناتو اما اولویت یافتن سیاست نظر به شرق پنتاگون برای خفه کردن اژدهای چین است که چه بایدن بماند یا ترامپ بیاید، در هر حال باعث می‌شود یانکی‌ها، اروپای طفیلی را به حال خود رها کنند تا به عصر جنگ‌های فاشیستی و صلیبی بازگردد. به همین دلیل با اینکه سران ناتو در جشن ۷۵ سالگی با قهقهه‌های خود سعی در حفظ ظاهر دارند اما در واقع از مرگ سازمان در ۷-۷۶ سالگی وحشت کرده‌اند.

اروپایی‌ها فراموش نکرده‌اند آخرین باری که سران ناتو، چنین مستانه پایکوبی کردند، در نشست سالانه ۲۰۱۶ در ترکیه بود و اصلا شگون نداشت: اردوغان نجات‌یافته از کودتا سر ناسازگاری گذاشت، روسیه و متحدانش در جنگ سوریه پیروز شدند و پوتین به اوکراین لشکر کشید.

امروز روی کاغذ، ناتو با اضافه شدن سوئد و فنلاند، کمربند سراسری شرقی‌اش را از بالا تا پایین اروپا در مقابل خرس سیبری خشمگین مستحکم ساخته و چشم‌انداز موفقی برای توسعه جناح شرقی با نفوذ به حیاط خلوت‌های سابق روس‌ها در شرق اروپا و قفقاز دارد ولی در عمل، جنازه نیمه‌جان اوکراین زیر چنگال روسیه مقتدر جلوی چشم آنهاست و خوره فاشیسم در سراسر قلمروی لیبرال به جان‌شان افتاده که به نوبه خود رشد دیگر گونه‌های رادیکالیسم قومیتی و مذهبی را دامن می‌زند. آخرین نمونه‌ها گسترش موج یهودی‌ستیزی و همچنین ظهور فرقه سلفی جدیدی است که ارزش‌های نازی را سرلوحه خود قرار داده است. با این اوصاف در داخل «اتحادیه اروپایی» این عنوان رسمی سرابی بیش نیست. در چنین شرایطی با توجه به حضور مستقیم نظامی و امنیتی آمریکایی‌ها در اروپای شرقی و مدیترانه‌ای، نقش رهبری آلمان و فرانسه هم در اتحادیه و طبیعتا در چارچوب ناتو زیر سوال رفته است. این است که آنها به دنبال جبران مافات هستند. کافی است در اخباری که این روزها از رم، پاریس و برلین به گوش می‌رسد و حتی پیش از دوباره روی کار آمدن مفروض دونالد ترامپ در کاخ سفید، احتمال تشکیل ارتش متحد اروپا به جای ناتو را زمزمه می‌کنند، دقیق شویم.

از زمستان گذشته که آنتونیو تاجانی، وزیر خارجه دولت راستگرای ایتالیا در مصاحبه با روزنامه لا استامپا، صریحا خواستار تشکیل ارتش اتحادیه اروپایی به منظور حفظ صلح و جلوگیری از جنگ شد، حنای ناتو در محافل سیاسی اروپای غربی - البته جز بریتانیا - چنان رنگ باخته که رفته رفته شاهد شکسته شدن سکوت رسانه‌های اروپای به اصطلاح آزاد درباره ماهیت آمریکایی این سازمان هستیم. بعید است شعارهایی از جنس آنچه بلینکن، وزیر خارجه آمریکا اخیرا در مورد عضویت اوکراین در ناتو سر داد، باعث شود افکار عمومی اروپایی، بدبینی کاملا منطقی خود درباره کارآیی ناتو در راستای اهداف اعلامی‌اش یعنی «ایجاد بازدارندگی در مقابل حمله خارجی و حفظ صلح در پهنه اروپا در کنار تامین امنیت حداکثری در این قاره» را کنار بگذارند.

ادامه در صفحه ۶